

Ústecké proměny

DŘÍVE MATERNOVO, DNES LIDICKÉ NÁMĚSTÍ

K centrálním oblastem starého Ústí nad Labem patřilo rovněž Maternovo náměstí.

Tento název dnes již pochopitelně nikomu nic neříká. Jednalo se však o dřívější staré

pojmenování prostor dnešního Lidického náměstí, naproti Městskému divadlu.

Již v dávných dobách, kdy městský uzavřený celek svíraly středověké hradby, zde došlo k postavení renesančního kostelíku. Ten byl zasvěcen svatému Maternovi a podle něho obdrželo rovněž náměstí svůj název. Kostelík patřil k těmto místům několik století a k jeho zbourání došlo roku 1895. Volné prostranství v roce 1912 zaujala pozoruhodná kašna pojmenovaná Labe, která patřila k dílům drážďanského sochaře, profesora Selmara Wernera. Jednalo se tehdy o zvláštní dar bankéře Ludwiga Wolfruma městu Ústí nad Labem. Zatímco bývalý kostelík svatého Materny stával v Ústí nad Labem dlouhé věky, kašna obklopená sochami zdobila náměstí pouze 28 let. Okolnosti kolem jejího au-

tora, vzniku i díla samotného, totiž vůbec nevyhovovaly ideologii německých nacistů, kteří ji v roce 1940 odstranili.

Na tehdejší Maternově náměstí stály většinou dvoupodlažové domy s architekturou 19. století. Severovýchodní roh náměstí pak tvořil spolkový dům "Ressource" z roku 1885. Právě v něm sídlila za druhé světové války NSDAP. Při americkém náletu v dubnu 1945 došlo ke zničení jak této budovy, tak i další zástavby náměstí. Na místě někdejšího spolkového domu dnes stojí budova Magistrátu města Ústí nad Labem.

Od dávných časů až po dnešek si náměstí sice zachovalo svůj někdejší půdorys, ovšem zástavba východní části byla nově postavena až po druhé světové válce.

PAVEL KOVÁŘ

Dnešní Lidické náměstí v pohledu směrem od Magistrátu k Městskému divadlu a Muzeu města Ústí nad Labem. Na místě zbořeného kostelíku a odstraněné kašny z roku 1912 dnes opět naleznete další kašnu, třebaže mnohem prostší tvarů.

Současný pohled na severovýchodní část Lidického náměstí, kde dominuje budova magistrátu Ústí nad Labem.

Kašna s názvem Labe zdobila bývalé Maternovo náměstí v letech 1912 až 1940.

Snímek kostelíku sv. Matery na dnešním Lidickém náměstí byl pořízen krátce před jeho zbořením v roce 1895.

Pohled na severovýchodní část bývalého Maternova náměstí v roce 1900. Uprostřed snímku spolkový dům „Ressource“, který byl postaven roku 1885. V něm se za druhé světové války nacházelo sídlo NSDAP. Vlevo od něho je pohled do Velké Hradební ulice.

Teplické proměny

STARÁ TEPLICKÁ TRŽIŠTĚ

TRŽNÍ NÁMĚSTÍ

Trhy na bývalém Tržním, dnes náměstí Svobody, měly

dlouholeté tradice, které sahaly až do dob středověku. Hlavní trh se zde konal v den sva-

tého Jana Křtitele 24. června. Pisemně je doložen rokem 1389, ale z nepřímých údajů se dá usuzovat, že se konal již v roce 1315 a možná dokonce ještě dříve. Povolení k druhému jarmarku na den sv. Havla (16. října), získalo město roku 1508 a další právo konat trhy udělil císař Leopold v roce 1675, takže se náměstí zaplnilo trhovci ještě na Tři krále a na den sv. Jiljí (1. září).

Nejvýznamnějším ze všech ale zůstal svatojánský jarmark. Na něj se sjížděli prodejci a kupující i ze značně vzdálených míst. Zvláště po postavení císařské silnice přes Dubí do Saska a nové silnice mezi Teplicemi a Ústím počátkem 19. století, se návštěvnost teplických trhů značně zvýšila. Kromě výročních trhů zde ovšem ovoce, zeleninu a další běžné zboží, mohly hospodyně nakupovat prakticky denně.

ŠKOLNÍ NÁMĚSTÍ

V roce 1838 podali tepličtí měšťané k zemskému guberniu žádost o zřízení koňského a dobytčího trhu. Požadavek odůvodňovali tím, že nikde v blízkém okolí se takové trhy nekonaly, takže hospodáři nakupovali koně a ostatní dobytek v Salsku, čímž utíkaly peníze z Čech. Tento argument

byl shledán dostatečně přesvědčivým, a tak mohlo město v roce 1842 pořádat první dobytčí trh. Prostranství upravené pro tento účel zůstávalo tehdy zcela volné, neboť se jednalo o dosud nezastavěné pozemky, ležící dříve vně hradeb. Teprve co zde začaly dobytčí trhy, začaly zvolna po obvodu prostranství vyrůstat domy, až vzniklo náměstí, pojmenované jako Školní. Dnes se jedná o Benešovo náměstí v centru města.

ZELENÝ RYNEK A ZELENÁ ULICE

Zeleným rynekem se nazýval rozšířený prostor pod dnešním gymnáziem, kde se Zelená uli-

ce setkávala s Lesnickou (dnes Čs. dobrovolců). Název vnikl díky tomu, že se zde odpradávná prodávala zelenina, a tak tomu bylo ještě počátkem 20. století. Rušno tu bývalo zejména při týdenních trzích, kdy trhovci obsadili celou Zelenou ulici až k zelenému rynku. Někdejší dobové kouzlo staré ulice s trhem patří již nenávratně minulosti.

TRNOVANSKÝ TRH V DOUBRAVSKÉ ULICI

Výsada pořádat trhy od dob středověku až do dvacátého století se vztahovala na město. Nemohla se proto uplatnit v někdejších Trnovanech, které až do roku 1910 zůstávaly

Trnovanský trh v Doubravské ulici. Snímek pochází z roku 1925, kdy se tradice zdejších trhů už vžila pevně do povědomí lidí. Jak je patrné, trhy patřily k hojně navštěvovaným. Dnes by se zde sotva mohly konat, neboť rušná vozovka patří výhradně automobilům.

Tento snímek je starý právě sto let. zachycuje čilý ruch o výročním trhu na bývalém Školním, dnes Benešově náměstí.

Na snímku z roku 1908 spatříme nejstarší teplické tržiště na někdejší Tržním náměstí, které sloužilo již od dávných dob středověku.

Pohled z přelomu 19. a 20. století na Zelený rynek a dále do Zelené ulice, pořízený z míst dnešního gymnázia. Rušno zde bývalo zejména při týdenních trzích.

úředně pouze venkovskou obcí, třebaže to na první pohled nebylo vůbec znát. Proto už v roce 1900, celé desetiletí před jmenování městskou obcí, povolilo okresní hejtmánství konání týdenních trhů. K tomuto účelu byla určena Doubravská ulice, která musela být vydlážděna, aby se zde 21. listopadu 1900 uskutečnil první trh. Trhy se zde pak konaly obvykle ve středu a v sobotu, přičemž patřily k hojně navštěvovaným.

PAVEL KOVÁŘ

Severočeské doly a.s.

www.sdas.cz

www.tp-a.cz

DENNĚ NOVÉ ZPRÁVY A AKTUALITY Z TEPLICKA

ZÁKAZNICKÉ
TELEFONICKÉ
CENTRUM
840 111 111
www.scvk.cz